

Váš dopis zn./ze dne:
22.03.2022 a 23.03.2022
Č. j.:
MHMP 540823/2022
Sp. zn.:
S-MHMP 509867/2022

Vyřizuje/teL:
JUDr. Renata Milcová
236 005 273
Počet listů/příloh: **3/0**
Datum:
28.03.2022

Poskytnutí informace na žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

oddbor školství, mládeže a sportu Magistrátu hlavního města Prahy jako povinný subjekt podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů obdržel dne 22. 3. 2022 a 23. 3. 2022 Vaše žádosti o informace (dále jen „žádost“), ve kterých požadujete poskytnutí následujících informací týkajících se zápisu k základnímu vzdělávání:

„Je dle zákona přípustné, aby ředitel základní školy (ve shodě s jejím zřizovatelem) stanovil v kritériích pro přijímání k základnímu vzdělávání bodové zvýhodněné kritérium za sourozence, který se již na dané škole vzdělává, pakliže se očekává, že k zápisu se v dané škole přihlásí více uchazečů, kteří splňují zákonné kritérium místa trvalého pobytu v příslušném školském obvodu, než je škola schopna přijmout? Dotaz se týká pouze spádových dětí, tedy „bodů za sourozence“ u spádových dětí.

Může ředitel/zřizovatel školy v kritériích pro přijímání k základnímu vzdělávání zvýhodnit děti, jež mají sourozence, který se již na dané škole vzdělává (i v případě, že se očekává více spádových uchazečů, než je škola schopna přijmout), přestože MHMP nyní všem ředitelům pražských škol rozeslala sdělení, ve kterém to nedoporučuje? Je toto doporučení závazné či ne?

Pokud není možné stanovit v kritériích pro přijímání k základnímu vzdělávání podpůrné kritérium pro děti, jejichž sourozenec se na dané škole již vzdělává, jaký konkrétní zákon nebo vyhláška toto přesně zakazuje?

V případě, že by některý z rodičů podal odvolání proti výsledku přijímacího řízení k základnímu vzdělávání v konkrétní situaci, kterou popisují níže, pouze a jen na základě toho, že bylo v rámci přijímacího řízení použito podpůrného kritéria za sourozence, který se již na dané škole vzdělává, a rodič by toto kritérium označil jako diskriminační - uspěl by v takovémto případě? Bylo by nutné losování opakovat? Pokud ano, na základě kterého konkrétního zákona či vyhlášky by se toto stalo?

Dotaz výše se vztahuje k situaci, kdy

- do přijímacího řízení k základnímu vzdělávání se na dané základní škole přihlásí více uchazečů, kteří splňují zákonné kritérium místa trvalého pobytu v příslušném školském obvodu, než je škola schopna přijmout a škola tedy přistoupí k losování z těchto účastníků.

- Ředitel/zřizovatel školy stanovil do přijímacího řízení bodově zvýhodněné kritérium za sourozence, který se již na dané škole vzdělává. Losování by tedy mělo proběhnout jen z těch účastníků přijímacího řízení, kteří toto kritérium nesplňují.“

Neboť jsou v obou Vašich žádostech požadovány informace týkající se zápisu k povinné školní docházce a žádosti byly podány toutéž žadatelkou, spojil povinný subjekt obě Vaše žádosti ke společnému vyřízení.

Povinný subjekt k Vaším žádostem uvádí následující:

O přijetí/nepřijetí k základnímu vzdělávání, tedy zároveň o právu dítěte na vzdělávání, rozhoduje výlučně ředitel školy (§ 165 školského zákona) ve správním řízení jako vykonavatel veřejné správy. Stanovení kritérií pro přijetí k základnímu vzdělávání je tedy plně v kompetenci ředitele základní školy. Ředitel je povinen respektovat pravidla pro plnění školní docházky upravená v § 36 školského zákona, jakož i kritéria pro přijetí, o nichž rozhoduje ve smyslu § 164 odst. 1 písm. a) školského zákona. Ředitel spádové školy je povinen **přednostně** přijmout žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu (dále jen jako „spádoví uchazeči“), jak uvádí § 36 odst. 7 školského zákona. Toto je zákonné východisko, které omezuje možnost ředitele svými kritérii ovlivnit, koho přijme. Může stanovit i další kritéria, nesmí však dojít k porušení zásady rovnosti mezi spádovými uchazeči, tato podpůrná kritéria se tak v praxi uplatní pouze ve vztahu k nespádovým uchazečům. Upřednostnění některé skupiny ze spádových uchazečů by vedlo k znevýhodnění zbylých uchazečů, bez opory v zákoně (§ 36 odst. 7 školského zákona), došlo by k porušení zásady rovnosti přístupu ke vzdělání ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona.

Na základě uvedeného tak všem uchazečům s prokázaným místem trvalého pobytu ve spádovém obvodu náleží právo na přednostní přijetí podle § 36 odst. 7 školského zákona, ze kterého vyplývá, že ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku. Dle uvedeného ustanovení mají všichni uchazeči ze školského obvodu zákonný nárok na přednostní přijetí k základnímu vzdělávání před ostatními uchazeči, a to bez jakékoliv podmínky. Užívání kritéria místa trvalého pobytu dítěte ve školském obvodu školy v rámci zápisu jako zvýhodňujícího kritéria tak není v rozporu se zákonem. V případě, že počet

děti uvnitř školského obvodu spádové školy překračuje kapacitní možnosti základní školy, nemá ředitel vhodný nástroj na odmítnutí oprávněných spádových žadatelů o přijetí a je povinen postupovat dle zákona.

V případě vyššího počtu uchazečů, kteří splňují zákonné kritérium místa trvalého pobytu v příslušném školském obvodu, tak nelze využít přednostní přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v daném školském obvodu, jehož sourozenec se v dané škole již vzdělává, popř. další podpůrná kritéria, např. docházka do přípravné třídy zřízené při základní škole, aj. Pokud je vyšší počet těchto uchazečů, je doporučena forma losování všech uchazečů splňujících podmínku spádovosti. Je třeba zdůraznit, že v opačném případě, tedy při zvýhodnění spádových dětí např. se sourozencem či návštěvou přípravné třídy, aj., by došlo k znevýhodnění skupiny spádových dětí jedináček, dětí s velkým věkovým rozdílem, případně dětí, jejichž sourozenci navštěvují např. víceletá gymnázia, apod. Toto znevýhodnění by nemělo oporu v zákoně. V daném stavu musí být splněna rovnost této skupiny spádových uchazečů bez jakéhokoliv podmínění.

Pokud jsou přijati všichni spádoví uchazeči a škola má volnou kapacitu, může poté využít podpůrné kritérium dítěte, jehož sourozenec se v základní škole již vzdělává (v 1. – 8. ročníku).

Vyjádření MHMP k používání kritéria spádovosti vychází z platné legislativy a jedná se o nezávazné, doporučující stanovisko k organizaci zápisů. Účelem bylo předat školám informaci k zákonnému průběhu zápisu k základnímu vzdělávání.

MHMP posuzuje v odvolacím řízení, zda ředitel postupoval podle svých kritérií a zda jim stanovená kritéria byla zákonná, transparentní a přezkoumatelná. V případě, že by odvolací správní orgán zjistil nezákonnost kritérií, postupoval by dle platných právních předpisů, a to školského zákona, správního řádu a vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 148/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Pokud by odvolací správní orgán dospěl k názoru, že průběh zápisu byl nezákonný, není vyloučeno, že by došlo k opakování zápisu, případně novému losování.

S pozdravem

Mgr. Lenka Němcová

ředitelka odboru školství, mládeže a sportu
podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

2. spis odboru SML